

Antická dramata i zápasy v aréně

Ohně vzplanou na jevišti

Dostí originální divadelní nabídky poskytuje Ostrava dnes a zítra. Páteční večer v Divadle Petra Bezruče je ve znamení o týden odložené premiéry (původně měla být 4. 2.) Venušina chomoutu fo hře jsme už psali v našem deníku) v režii Pavla Palouše. Za zraněného Norberta Lichého (zlomenina nohy) pohotově zaskočil ředitel divadla Otakar Prajzner. Ale také on, jak se nám podařilo zjistit z dobře informovaných zdrojů blízkým divadlu, si už zkusil v aréně, kde se celá hra odvíjí, skutečně své. Diváci dále uvidí Danu Sedlákovou, Jana Mazáka a další. Držme palce, ať se i v premiéře u Bezručů' nikdo nezraní...

Antické divadlo bylo odjakživa

divadlem velkého etického rozměru a silných emocí. Přinášelo atraktivní podívanou, v níž dominovala barevnost, nechyběl zpěv, hudba a tanec. To zřejmě inspirovalo režiséra Michaela Taranta, dramaturgyni Věru Maškovou i celý inscenační tým, který se pustil do nastudování dvou antických dramát - Sofoklovy Elektry a Euripidova Oresteia. Prezentují je divákoví v jediném večeru. Jak je znám z dřívějších inscenací Tarantův režijní rukopis, čeká obecnost v sobotu 12. února v Divadle Jiřího Myrona večer plný strhujících vášní, světelných efektů, včetně planoucích ohnů na jevišti, zajímavé hudby. V překladu F. Stiebltze a O. Valešové je autorem scény hostující-

ci Milan Čech a kostýmů Věra Mejtová. Hudbu zkomponoval Daniel Fikejz, texty písní napsal Ivan Huvár. Pohybová spolupráce je dílem Petra Koželuha. V hlavních rolích uvidí diváci Apolenu Veldovou a Milana Kačmarčíka, dále hrají Veronika Forejtová, Marie Logojdová, Zora Rozsypalová, Miroslav Rataj, Milan Šulc, František Šec a další. V inscenaci hostují také herci z Olomouce (R. Mahrla, M. Zahradníček), Opavy (K. Novák). Spoluúčinkuje barytonista opery SDO Jakub Tolaš, na jevišti se objeví také populární zpěvačka Tanja. Začátek premiéry je v 19 hodin, když předtím se uskuteční vernisáž výstavy soch Olbrama Zoubka ve foyeru divadla. (hla)

U Bezručů hrají jako o život

Pavel Dostál

Po přestěhování ostravského divadla Petra Bezruče z kukátkového jeviště Domu kultury do malého divadelního sálu v budově feditelství divadla začal soubor se svým principálem Otakarem Prajznerem cílevědomě pracovat na alternativní scéně studiového typu. Následující sezony prokázaly, že šlo o moudré rozhodnutí. Vedle činohry SDO tak v Ostravě působí (kromě příležitostných inscenací v Divadle hudby) mladý soubor se zcela svéráznou poetikou. Jeho dramaturgie se ale nevyhýbá klasice (Maryša), současné americké hře (Woody Allen) či muzikálu (vlastní úprava Ně kdo to rád horké). Návštěvnost je vysoká (asi 80 %), dotace poměrně malé a hlediště většinou zaplněno mladými diváky. Předposlední bezručovskou premiérou byla hra Clarie Luckhamové Venušin chomout aneb Kudlanka v ringu.

Jde o grotesku zpracovávající věčný zápas ženy s mužem, ale i věčný zápas se životem, který je mnohdy k něžnému pohlaví drsnější, než by se na první pohled zdálo. Inscenace je umístěna v ringu, ve kterém sledujeme od dětství zápasu a život hlavní hrdinky hry Lenky Kudlové. S tou přichází do ringu klaun i tragédka, šelma, ale i mazel, hrdinka

i mrcha. Všechny tyto podoby ženství ztvárňuje mladičká Dana Sedláková s maximálním nasazením a obdivuhodnou bravurností. Před její fyzickou kondicí divák smeká klobouk. Ten klobouk se týče vlastně celého souboru, který do ringu kromě režiséra Pavla Palouše vybavil potřebnou materií reprezentant v judu Jan Neckář j. h. Chvatů, pádů a hmatů je v inscenaci pozhnané a divák si mimoděk klade otázku, jak mohou tohle všechno činoherci zvládnout. Daniel Zaoral v roli Deana Rebella přidává ještě šarm a parodii na manyry, takže zábava je opravdu pozhnaná. Ovšem až do okamžiku, než divák zjistí, že v této modelové hře vlastně probíhá zápas na život a na smrt. Nutno objektivně konstatovat, že také herci hrají tak, jako by jim šlo o život, a že se pot a odřeniný stávají součástí hry.

Je to obdivuhodně kolektivně pojatá inscenace, ve které Pavel Palouš vymačkává herce jako citron. Vzpomněl jsem si při té inscenaci na slavná Churchillova slova slibující bojující Anglii krev, pot a slzy. Pan feditel Prajzner, který v ringu zaskakuje za poraněného kolegu Norberta Lichého v roli rozhodčího, sice také občas nějakou ránu slízne, ale je očividně šťastný. Není se co divit. Principálovat takovému souboru musí být radost.

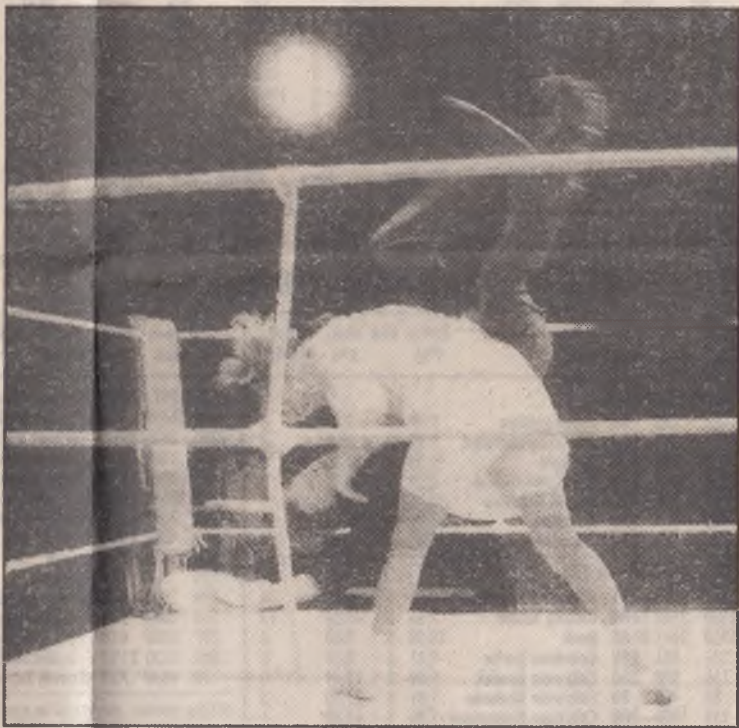

Foto Tomáš Cvanciga

Takhle se svými kolegy zachází na jevišti Divadla Petra Bezruče Dana Sedláková.

RP 4, 1994, 103, 3. s. s. 7

Subota, 4. 9. 1994, č. 32, 8-2, s. 10

Kultura . Kultura . Kultura . Kultura . Kultura . K

Pomohou podnikatelé kultuře?

První zvonění

Připravovaná nová premiéra v Divadle Petra Bezruče v Ostravě (Clajre Lückhmanová: „Venušin chomout aneb Kudlanka v ringu“), odložená o týden z důvodu zranění jednoho z hlavních představitelů, bude mít opět jak svého společenského patrona (tentokrát to bude primátor města Ostravy ing. Evžen Tošenovský), tak i své sponzory (Bankovní dům SKALA, a. s., Československá obchodní banka, a. s., a TEPLO-TECHNA Ostrava, a. s.). Tato praxe se už pomalu stává sympatickou tradicí (byl dokonce vytvořen i „Klub mecenášů DPB“). Koncem minulého roku, při uvedení hry bři Mrštíků „Maryša“, převzala tento patronát sponzora firma K. POINT z Ostravy. Ptáme se tedy Marcely Krejčové:

Co vás tehdy vedlo k tomuto vstřícnému kroku?

„Řekla bych, že ty důvody jsou asi tři: sentimentální, rozumové a pochopitelně nechybí i motiv přínosu z hlediska podnikatelské aktivity.“

Mohli bychom blíže specifikovat ty poslední dva?

„Ty ryze rozumové důvody vycházejí z mých úvah o velmi aktuálním problému Ostravy. Totiž jak zde pozitivně ovlivnit kulturní a společenskou atmosféru. Jako v jiných univerzitních městech (Brno, Olomouc) by se zde měl více a aktivněji projevit studentský živel. Mělo by docházet k razantnější kultivaci společenských aktivit. I to může být sti-

kultura

Život pojatý jako zápas ve volném stylu

Při vstupu do hlediště divadla očekáváme na scéně obvykle všechno jiné, jen ne ring a provazy. Hra anglické autorky **Claire Luckhamové VENUŠIN CHOMOUT aneb Kudlanka v ringu** však takový hrací prostor přímo předpokládá. Na modelu volnostylašského utkání mapuje deset epizod ze života mladé Lenky Kudlové. Text vznikl pro liverpoolský Everyman Theatre v době, kdy jeho budova procházela rekonstrukcí a soubor hrál v nejrůznějších alternativních prostorách.

Ostravské **Divadlo Petra Bezruče** je v současné době málem ve stejné situaci. Opustilo vítkovický dům kultury a vybudovalo si hlavní scénu ve své bývalé zkušebně. Volba experimentálních titulů typu Venušina chomoutu je proto nasnadě. Luckhamovou tu v překladu **Jiřího Joska** nastudoval režisér **Pavel Palouš**, a to s obdivuhodným psychofyzickým nasazením celého obsazení. **Dana Sedláková** v lehkých náznacích zvládá širokou škálu poloh hlavní hrdinky od batolete přes naivitu školačky a pubertální klackovitost až k prvnímu manželským problémům. Její spoluhráč a »soupeř« **Daniel Zao-**

ral jako Dean Rebel působí na obávaného bijce wrestlingových pódii poněkud lehkootleticky, takže volí sebevzhlíživou stylizaci ne podobnou hvězdě popmusic, čmž si zdárně získává ohlas u mladého bezručovského publika. Oba protagonisté podávají navíc také úctyhodné sportovní výkony na kolbišti (pohybová spolupráce **Jan Neckář**), bez čehož by byla inscenace nemyslitelná. Herecky i pohybově s nimi drží krok i **Otakar Prajzner** jako rozhodčí (a vlastně komentátor celého příběhu) – do modelových situací vnáší generační zkušenost a odstup.

Přes obdivuhodnou intenzitu ostravského nastudování se však nepodařilo zakrýt jistou povrchnost textu. Autorka jakoby se spolehla jen na vnější atraktivnost situačního nápadu (ring) a vše ostatní ponechala jen lehce nahozeno (např. Lenka sice odhalí manželovu nevěru... ale to je vše, dál už se s tím nepracuje). Venušin chomout zůstává v poloze pouhé etudy a podobá se spíš tréninkovým náznakům, na jaké jsme zvyklí ze stínového boxu, než nelitostně dramatickému utkání na zápasnické zíněnce. (vš)

U „Bezručů“ se hraje přímo v aréně

Venušin chomout

Profilovat soubor, u kterého jsou dominantní složkou publika mladí lidé, je jistě činnost bohužel, leč náročná. Udržet pozornost a přízeň svých diváků znamená totiž dbát nejen o náležitou uměleckou úroveň studovaných inscenací, ale orientovat se navíc v hodnotových preferencích, životních postojích a generačním kódu těch, kteří ještě nejsou okoralí, snadno zařaditelní, jejichž přímočarost a programová nekompromisnost v pohledu na svět a společnost až nepříjemně rezonují v často nonkomformních postojích. Divadlo s tímto di-

váckým zázemím by tedy mělo ve své práci respektovat tato specifika a s permanentní vytrvalostí dbát o náležitou žánrovou pestrost svého repertoáru a umět neustále inovovat své tvůrčí postupy.

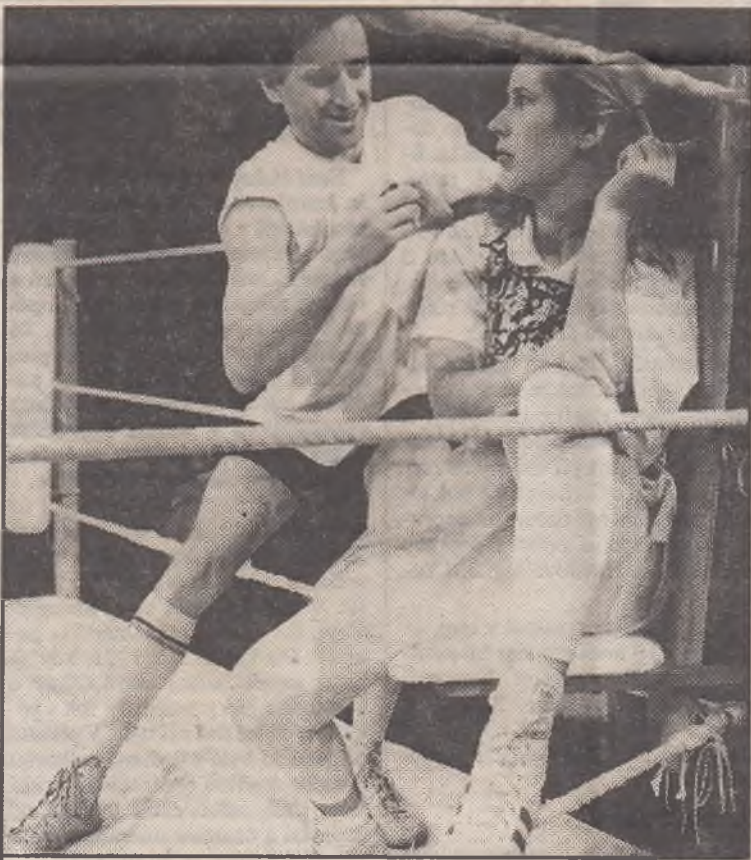
aneb Kudlanka v ringu

Je třeba přiznat, že v ostravském DIVADLE PETRA BEZRUČE to umějí. Nejčerstvějším toho důkazem je nová premiéra hry britské autorky Claire Luckhamové „VENUŠIN CHOMOUT aneb KUD-

LANKA V RINGU“ (překlad: Jiří Jousek), která se vymyká běžné inscenační praxi a přináší svým divákům sympatickou změnu a oživení. Odpovídá to trendu, který je už druhou sezónu na této scéně důsledně uplatňován (vzpomeňme jen namátkou nedávný Morávkův „řízený happening“ na hladině krytého bazénu v Ostravě v „Komedii artové“). Tentokrát jsme

svědky „akční show“, kterou s nadhledem šťastně rozehrává, poučen jak prostředím zápasů v ringu, tak i atmosférou rockových koncertů, režisér Pavel Palouš. Lockhamové feministicky laděná předloha má totiž svým až didakticky názorným přístupem k vyjádření pocitu tvrdé deziluze značnou návaznost na texty z této oblasti. I s tím nádechem zastřeného sentimentu (který mládí tak trvale sluší). Režisér (který je zároveň i autorem návrhů scény a kostýmů) provází diváka montáží názorů, sdělení a faktů v razantní zkratce, s cílenou lehkostí, v ostrém tempu a s letmou charakteristikou postav. Soustřeďuje se při tom na tři dominantní stavební prvky: atraktivní scénickou hudbu (jejíž autorem je Norbert Lichý), perfektně provedené songy a tvárnou profesionální vybavenost herců. Ke značné atraktivitě výkonů protagonistů (zejména Dany Sedlákové v roli Lenky Kudlové a Daniela Zaoral jako Deana Rebel) přispěly i odborné rady a precizní vedení ze strany pohybového poradce, kterým byl náš reprezentant v zápase a olympionik Jan Neckář. Připomeňme i další účinkující – Jana Mazáka (Táta), Marcelu Čapkovou (Máma, Platinová Zuzi). Ve „štěku“ asistentky přispěje svým mladistvým půvabem i Sylvie Kamínková j. h. Kaskadérským kouskem ‚sui generis‘ je rozhodně pohotový a perfektně zvládnutý záskok Otakara Prajznera, který v šibeničně krátkém termínu provedl za zraněného Norberta Lichého. Bezručácká „Kudlanka“ je scénická kreace opravdu hodná pozornosti.

JÍŘÍ GORDON

Dan Zaoral a Dana Sedláková ve Venušině chomoutu

Foto: TOMÁŠ ČVANČARA

Premiéra se odkládá

Venušín chomout

*Subota, 4. 4. 1994, č. 29,
4. 2. 18*

Aréna či spíše ring nahrazuje jeviště a v něm vedou nelítostný zápasnický, ale i verbální souboj Daniela Sedláková a Jan Mazák. Dva hlavní představitelé hry Venušín chomout od Claire Luckhamové, která měla dnes večer mít premiéru v ostravském Divadle Petra Bezruče... Příběh dívky, s níž se život nemazlil a ušetřil jí nejednu ránu, ale i ona se naučil vracet... Režisér představení Pavel Palouš aranžuje scénu zápasu, kterých je

tu bezpočet, za odborné spolupráce našeho exreprezentanta Jana Neckáře.

„Vždycky trnu, aby si herci něco neudělali, doufám, že to do premiéry vydrží...” říká Pavel Palouš. Bohužel nevydrželo. Premiéra se odkládá. Na včerejší generálce asi deset minut před koncem si nešťastně zlomil nohu Norbert Lichý, který je i současně autorem hudby. Herci přejeme brzké uzdravení. **(hla)**